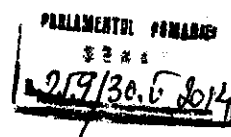

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

974
23.05.2014

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea art. 15 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 198/2008 privind serviciile consulare pentru care se percep taxe și nivelul taxelor consulare la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate*”, inițiată de domnul senator PD-L Viorel-Riceard Badea și un grup de senatori aparținând Grupurilor parlamentare ale PSD, PD-L, independent (Bp. 36/2014).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea dispozițiilor¹ art. 15 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 198/2008 privind serviciile consulare pentru care se percep taxe și nivelul taxelor*

¹ ART. 15

(1) Ministerul Afacerilor Externe va putea utiliza în totalitate taxele de urgență aferente serviciilor prestate pentru:

b) plata cheltuielilor de repatriere a cetățenilor români, decedați pe teritoriul statelor de reședință, pentru care familia nu poate suporta costurile de repatriere și nu există posibilitatea înhumării sau incinerării în statul în care a survenit decesul

consulare la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate, cu modificările și completările ulterioare, în sensul suportării din fondul taxelor de urgență aferente serviciilor prestate a cheltuielilor de repatriere a cetățenilor români, decedați pe teritoriul statelor de reședință, doar în cazul în care familia face dovada că nu poate suporta costurile repatrierii (în prezent, aceste cheltuieli nu sunt suportate din fond în situația în care există posibilitatea înhumării sau incinerării în statul în care a survenit decesul).

II. Observații

1. În condițiile garantării și exercitării în mod neîngrădit a dreptului la liberă circulație, se poate estima că între trei și patru milioane de cetățeni români și-au stabilit domiciliul sau reședința în străinătate. În anumite perioade ale anului (sezonul estival, lunile de iarnă, zilele libere ocazionate de sărbătorile importante din România sau pe durata desfășurării unor evenimente publice de anvergură în alte state) prezența românească în afara granițelor țării se amplifică semnificativ prin numărul considerabil al cetățenilor români ce călătoresc în străinătate ca turiști, în vizită sau în alt scop temporar.

Potrivit datelor statistice furnizate de Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, instituție care centralizează actele de stare civilă întocmite de instituțiile române competente, inclusiv de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate, în perioada 2010-2013 s-a înregistrat o medie anuală de circa 2.500 de decese ale cetățenilor români în străinătate. Această cifră nu reflectă, însă, totalul deceselor cetățenilor români survenite în străinătate, întrucât, în numeroase cazuri, defuncții sunt înhumați sau incinerați în străinătate, iar familiile acestora nu solicită înscrierea certificatelor de deces străine în registrele de stare civilă române la misiunea diplomatică sau oficiul consular.

De altfel, rata deceselor înregistrată în ultimii ani în România (cca. 250.000 de decese anual, la o populație de maximum 20 de milioane de locuitori), raportată la dimensiunile comunității românești din străinătate specificate anterior (3-4 milioane de persoane) indică o cifră substanțial superioară, indiferent de structura demografică a diasporei.

Costul unui transport funerar către România se cifrează, de regulă, între 3.000 și 6.000 de euro, în cazul în care decesul a survenit pe teritoriul statelor din Europa de vest, ajungând, însă, și la 10.000 – 15.000 de euro, în cazul transporturilor din alte regiuni de pe mapamond, precum continentul american, Orientul Îndepărtat, Australia sau Noua Zeelandă.

Prin raportare la un cost mediu de 4.000 de euro, un fond acoperitor pentru suportarea cheltuielilor aferente transporturilor funerare destinate repatrierii cetățenilor români decedați în străinătate ar urma să se cifreze la milioane sau chiar zeci de milioane de euro anual.

2. În practica internațională a statelor, inclusiv a celor din Uniunea Europeană, obligația de a suporta în mod necondiționat cheltuielile de repatriere a propriilor cetățeni decedați în străinătate intră, de regulă, în domeniul de responsabilitate a statului exclusiv în cazul persoanelor trimise în misiune oficială pentru reprezentarea intereselor naționale, nu și în cazul celor care călătoresc pe cont propriu în afara frontierelor țării de origine.

Se consideră că statului nu i se pot transfera obligații decurgând din libera opțiune a persoanelor fizice prin exercitarea dreptului la liberă circulație și la muncă în străinătate. Sistemul social modern plasează astfel de facilități, de regulă, în cadrul raporturilor de asigurare, fără a greva bugetul public. În situația în care nu s-a încheiat un asemenea contract de asigurare, iar familiile îndoliate nu beneficiază de mijloacele necesare repatrierii rămășițelor pământești, cel puțin în statele membre ale Uniunii Europene reglementările în vigoare garantează respectul cuvenit defunctului, prevăzând posibilitatea înhumării sau incinerării pe plan local.

Cu toate acestea, în situații de criză majoră, care au afectat viața sau integritatea fizică a unui număr semnificativ de cetățeni români, Ministerul Afacerilor Externe a intervenit cu promptitudine, prin demersuri multiple și consistente, pentru gestionarea situațiilor respective, asigurând, după caz, cu sprijinul Ministerului Apărării Naționale și al Ministerului Sănătății, inclusiv repatrierea trupurilor neînsuflețite ale conaționalilor decedați în astfel de evenimente tragice (spre exemplu, atentatul de la In Amenas/Algeria, accidente rutiere de proporții din Muntenegru, Ungaria, Franța și altele).

3. În ceea ce privește eliminarea din textul art. 15 alin. (1) lit. b) din lege a sintagmei „*nu există posibilitatea înhumării sau incinerării în statul*

în care a survenit decesul”, apreciem că aceasta ar conduce la multiplicarea semnificativă a solicitărilor de repatriere a unor cetățeni români decedați în străinătate, cu suportarea cheltuielilor aferente din fondul taxelor de urgență.

Acest fond, însă, este limitat prin natura sa, nivelul disponibilităților fiind dependent de volumul serviciilor consulare prestate. Estimările Ministerului Afacerilor Externe indică faptul că utilizarea taxelor de urgență în condițiile propuse prin inițiativa legislativă ar determina epuizarea rapidă a fondului existent, cel puțin periodic, ceea ce ar conduce la situații inechitabile, precum lipsa resurselor necesare suportării cheltuielilor pentru celelalte scopuri prevăzute de art. 15, dar și la anumite discriminări (pentru unele cazuri de deces ar exista fonduri disponibile, pentru altele, în schimb, nu s-ar mai putea pune la dispoziție sumele necesare).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Victor-Viorel PONTA

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Președintele Senatului